

Magyar Újságírók Országos Szövetsége
Etikai Bizottságának
működési szabályai, ügyrendje

Preambulum

- (1) A MÚOSZ Etikai Bizottságának (a továbbiakban: etikai bizottság) legfőbb feladata az újságírás (etikai kódexben megfogalmazott) alapvető etikai normáinak védelme.
- (2) Az etikai bizottság feladata a MÚOSZ Etikai Kódexe előírásaival összhangban a nyomtatott, az elektronikus és az online médiában végzett egyéni és kollektív újságírói tevékenységgel kapcsolatos panaszok kivizsgálása, határozat hozatala, állásfoglalás kialakítása.
- (3) Ebből következően nem feladata etikai vizsgálattal eljárni, állásfoglalást kiadni a vélemények, az azokra érkezett kommentek, bejegyzések, válaszok, valamint pártpolitikai, aktuálpolitikai jellegű propagandaanyagok ügyében.
- (4) Az etikai bizottság a MÚOSZ Alapszabálya, a MÚOSZ Etikai Kódexe (a továbbiakban: etikai kódex), valamint a MÚOSZ Szervezeti és Működési Szabályzata (a továbbiakban: szmsz) betartásával működik, maga választja meg tisztségviselőit és határozza meg ügyrendjét.
- (5) Az etikai bizottság kész együttműködni minden olyan hazai társszervezettel, amely elkötelezett a demokrácia, a jogállamiság, a sajtószabadság ügye mellett, tiszteletben tartja az állampolgári jogokat.

I. Általános szabályok

- (1) A magatartási szabályok minden újságírói, szerkesztői, kiadói tevékenységet végző személyre érvényesek. A MÚOSZ etikai kódexének hatálya kiterjed a nyomtatott, az elektronikus és az online sajtónál foglalkozásszerűen végzett egyéni és kollektív újságírói tevékenységre.
- (2) Az etikai kódex kimondja, hogy: „A MÚOSZ etikai bizottsága a sértett indítványára vagy bármely személy, testület megindokolt panaszára folytat etikai eljárást, továbbá saját kezdeményezésére szakmai-etikai tartalmú állást foglal az etikai kódex esetleges megsértése miatt.

Az etikai vizsgálat során vizsgálandó, megállapítható és szankcionálható a szerkesztőség, illetve a kiadó felelős vezetőjének a felelőssége is.

Amennyiben a bepanaszolt személy nem tagja a MÚOSZ-nak, mindazokat az eljárási feltételeket biztosítani kell számára, amelyek megilletik a MÚOSZ tagjait. Ilyen esetben etikai büntetés nem szabható ki, de szakmai-etikai állásfoglalást akkor is hozhat a testület. Amennyiben az illető más újságírói szakmai szervezetnek tagja, akkor az eljáró tanács értesíti az eljárás megindításáról, folytatásáról az érintett szervezetet, felkéri tanácskozási jogú szakértő küldésére az eljáró tanács mellé. A szakértő nem vesz részt a döntés meghozatalában, de véleményét mérlegeli az eljáró tanács. A szakértő jelenléte vagy távolmaradása egyebekben nem befolyásolja az eljárás lefolytatását.” Egyes, egyedileg elbírálandó ügyekben az etikai bizottság felajánlja az ügy kivizsgálásának saját hatáskörben történő lehetőségét a társszervezetnek azzal, hogy tájékoztatást kér az eljárás eredményéről.

- (3) Az etikai bizottság eljáró tanácsa a közérdekre tekintettel döntését, szakmai véleményét minden esetben nyilvánosságra hozhatja. Az eljáró tanács döntését az érintett személyeknek, szerkesztőségnek meg kell küldeni. Ha egy társszövetség tagja ügyében történik állásfoglalás, akkor az megküldendő a társszövetségnek is.

- (4) Az etikai bizottság a hozzá érkezett panaszok elbírálása során köteles azt megvizsgálni, hogy megvalósult-e a panaszban kifogásolt etikai vétség az etikai kódex vonatkozó pontja alapján, miszerint: „Etikai vétséget újságírói tevékenység közben tanúsított méltatlan magatartással, valamint megjelent írással, képpel, rádióadásban elhangzott, televízióban sugárzott, az Interneten közzétett, az újságírói műfajokhoz tartozó alkotással lehet elkövetni. Ha az etikai vétség alapos gyanúja felmerül, az eset elbírálásánál a szakmai követelményekből kell kiindulni az etikai kódex normái mellett.”

(5) Az etikai bizottság külső kommunikációját alapvetően elektronikus levelezés formájában végzi, a beérkező panaszokra adott válaszok esetén azon a módon és eszközön, amin a panasz érkezett. A bepanaszoltak értesítése pedig annak a médiumnak az elektronikus címén történik, amely a vitatott írást, vagy programot közzétette, ha ilyen nincs, akkor az impresszumában feltüntetett címre küldött levélben. Az értesítés ideje pedig az elektronikus levél elküldésének time-code-ja, levélben kiküldött értesítés esetén pedig az átvétel időpontja. Ez a dátuma az értesítést követő további eljárások határidő-számításának. Át nem vett értesítés esetén 15 munkanap elteltével a küldemény kézbesítettnek tekintendő.

II. Etikai bizottsági tagság

(1) A MÚOSZ Alapszabálya szerint az etikai bizottság 15 tagból és 3 póttagból áll. A tagokat és a póttagokat az előző etikai bizottság mandátumának lejártát követő első küldöttgyűlésen kell a tagok közül megválasztani.

(2) Az etikai bizottsági tagság megszűnik az egyesületi tagsági jogviszony megszűnésével vagy lemondással. A póttagok a rájuk adott szavazatok sorrendjében követik egymást a kieső tagok pótlásában. Szavazategyenlőség esetén a póttag személyéről az etikai bizottság teljes ülése dönt.

(3) Az etikai bizottság elnökét és tagjait a küldöttgyűlés a szövetség tagjai közül választja meg.

(4) Az etikai bizottság elnöke megbízatásának megszűnése esetén a küldöttgyűlés a soron következő ülésén új elnököt választ.

(5) Az etikai bizottság tagjai egyéb választott tisztséget az egyesületen belül nem viselhetnek. Ez alól kivétel a küldött-közgyűlésre történő küldöttválasztás, valamint a MÚOSZ különböző szervezeteiben betöltött tiszteletbeli funkció.

III. Az etikai bizottság testülete

(1) Az etikai bizottság testülete (kollégiuma) testületileg felelős az etikai kódexben foglaltak betartásáért és betartatásáért, az etikai bizottság által hozott határozatokért, állásfoglalásokért.

(2) Az etikai bizottság testülete (kollégiuma) közösen dönt az etikai kódex alapján minden általános sajtószakmai, -etikai kérdésben, illetve mindazon kérdésekben, amelyeket a jelen ügyrend nem rendel az eljáró tanácsok hatáskörébe.

IV. Az etikai bizottság tisztségviselői

(1) Az etikai bizottságnak egy elnöke és két alelnöke van. A három tisztségviselő saját maga döntheti el az egymás közötti munkamegosztást.

(2) Az elnök irányítja az etikai bizottság munkáját. E feladatkörében megbízhatja az etikai bizottság bármely tagját, hogy tegyen javaslatot az etikai bizottság hatáskörébe tartozó kérdésben határozathozatalra.

(3) Az etikai bizottság elnöke képviseli a szervezetet. Akadályoztatása esetén az alelnökök közül kijelölheti helyettesét vagy helyetteseit.

(4) Az etikai bizottság elnöke és alelnökei nem hozhatják nyilvánosságra véleményüket folyamatban lévő ügyekben, érdemi kérdésekben mindaddig, amíg az elsőfokú eljárás tart. Véleményüket a másodfokú eljárás során, a fellebbezési tanácsi munkában fejthetik ki.

(5) Az etikai bizottság elnöke dönt olyan eljárási kérdésekben, amelyek az ügyek tárgyalása során felmerülnek, de jelen ügyrend nem ad útmutatást. Az etikai bizottság elnöke kérheti az eljárási kérdésekben az etikai bizottság testületi ülésének állásfoglalását.

V. Az első fokon eljáró tanácsok

(1) Az első fokon eljáró tanácsok elnökeinek feladata a tanácshoz került ügyek kivizsgálásának irányítása, az eljáró tanácsok tárgyalásainak összehívása, vezetése, a tanács által meghozott döntések – állásfoglalások, határozatok – kiadása.

(2) Az eljáró tanács elnöke tartja a kapcsolatot a tárgyalások között az ügyben érintett személyekkel. Gondoskodik a tanúk, szakértők meghívásáról, a szükséges bizonyítékok beszereztetéséről.

VI. Az ügyek tárgyalása

(1) Az etikai kódex a MÚOSZ tagjaira nézve kötelező, de alkalmazását, normáinak követését a MÚOSZ a tagsági körén kívül is ajánlja.

(2) A sajtószabadságot érintő jogvitás ügyek elsősorban a bíróságok és más jogi fórumok elé tartoznak, de lehetnek etikai vonatkozásai, amelyekre a kódex előírásai kiterjednek.

(3) Az etikai bizottság elé kerülhetnek olyan ügyek is, amelyek a MÚOSZ működésével kapcsolatosak, és lehetnek etikai, újságírói magatartási vonatkozásai. Ebből következik, hogy a MÚOSZ etikai bizottságának nincs arra lehetősége, hogy mérlegelje, egy etikai jellegűként beadott panaszt megvizsgál-e, vagy sem. Bármely, az etikai bizottsághoz érkező etikai panaszt az etikai bizottság kötelezően megvizsgál.

(4) A MÚOSZ-hoz érkező bárminemű etikai jellegűnek vélt, vagy akként érkező panaszt – legyen annak címzettje akár a MÚOSZ elnöke vagy az elnökség bármely tagja, vagy csak általánosságban a MÚOSZ, vagy az etikai bizottság – az etikai bizottság elnöke kapja meg, aki azt, a két alelnökkel konzultálva, kiadja elbírálásra valamelyik eljáró tanácsnak, amely eldönti, hogy az adott panasz etikai jellegű, vagy nem.

(5) Amennyiben a panasz nem etikai jellegű, akkor a panaszt elutasítja, a panaszt értesíti döntéséről, esetleg útmutatást ad, hogy panaszával mely hatósághoz vagy civil testülethez forduljon.

(6) Az elutasító végzés ellen felülvizsgálati kérelem nyújtható be az etikai bizottság elnökéhez, aki a két alelnökkel egyetértésben dönt, vagy másik eljáró tanácsot bízhat meg a végleges döntés meghozatalával.

(7) Ha etikai jellegű a panasz, akkor érdemi eljárásban – mint elsőfokú eljáró tanács – az ügyben határozatot hoz, vagy állásfoglalást fogalmaz meg.

VII. Elsőfokú eljárás

(1) Az etikai bizottság a szövetség etikai kódexe alapján első fokon háromfős tanácsokban jár el.

(2) Az etikai bizottság elnöke a beérkezett panaszt – végzéssel – a beérkezésétől számított 15 napon belül – az első fokon eljáró tanács elnökének továbbítja. Az első fokon eljáró tanács a panasz elbírálását köteles a végzés dátumától számított 30 napon belül megkezdeni.

(3) Az első fokon eljáró tanácsok összetételét a jelen ügyrend I. számú melléklete tartalmazza.

(4) Az első fokon eljáró tanács a döntést szótöbbséggel hozza. Abban az esetben, ha az első fokon illetékes eljáró tanács valamely indokolt oknál fogva (érintettség, összeférhetetlenség esetei) nem tudja, nem kívánja az ügyet megtárgyalni, akkor az etikai bizottság elnökéből és két alelnökéből álló grémium másik tanácsot is kijelölhet, vagy az érintettségét jelző tanácsi tag helyére más eljáró tanács tagját delegálhatja.

(5) Az elsőfokú eljáró tanács egyszerűbb esetekben egyhangú döntéssel határozhat úgy, hogy pusztán a birtokában lévő bizonyítékok alapján, tárgyalás mellőzésével hoz határozatot vagy állásfoglalást.

(6) Az eljáró tanács elnöke a végzéssel megkapott ügyben 30 napon belül a panaszos feleket értesíti az eljárás megindulásáról, egyidejűleg elküldi a panaszt a bepanaszoltnak, illetve időt és lehetőséget biztosít mindkét félnek az eljáró tanács összetételével, illetve az ügygel kapcsolatos észrevételek

megtételére. Ennek határideje az eljárás megindulásáról értesítő levél kézbesítésétől számított 15 munkanap.

(7) Az első fokon hozott határozatokkal, állásfoglalásokkal szemben a kézhezvételtől számított 15 napon belül az etikai bizottság elnökéből és alelnökeiből álló fellebbezési tanácshoz terjeszthető elő fellebbezés, illetve felülvizsgálati kérelem.

(8) Az első fokon hozott határozat akkor végleges, ha az erre a konkrét határozatban megjelölt határidő alatt fellebbezés nem érkezik.

VII/A. Stratégiai eljáró tanács

Az etikai bizottság korábban létrehozta a stratégiai eljáró tanácsot, amelynek feladata az újságíró szakmával kapcsolatos átfogó és stratégiai ügyek tárgyalása. A korábban kialakított gyakorlatot a jelen etikai bizottság folytatja. Ez a stratégiai eljáró tanács foglalkozik a nem konkrét panaszok, hanem az etikai bizottság által felvetett saját kezdeményezésű ügyek tárgyalásával. A stratégiai eljáró tanács tagjai az etikai bizottság elnöke, két alelnöke, valamint az eljáró tanácsok elnökei.

VIII. A másodfokú (fellebbviteli) tanács eljárása

(1) A másodfokon eljáró fellebbezési tanács is három tagból áll. A fellebbezési tanács az etikai bizottság elnökéből és alelnökeiből áll.

(2) Amennyiben a három tag közül bármelyikük akadályoztatása, érintettsége vagy más indokolt összeférhetetlenség miatt a fellebbezési tanács munkájában nem tud (nem kíván) részt venni, úgy a stratégiai tanács bármely (az ügyben nem érintett) tagja helyettesíti.

(3) A másodfokon eljáró fellebbezési tanács határozatát szótöbbséggel hozza.

(4) A másodfokon hozott határozat, amennyiben helybenhagyja az első fokon hozott határozatot, végleges; ellene a MÚOSZ-on belüli fórumon jogorvoslati lehetőség nincsen.

(5) Amennyiben az elsőfok és a másodfok döntése egymással ellentétes, az érintett felülvizsgálati kérelemmel élhet. Ebben az esetben a végső döntést az etikai bizottság testülete (kollégiuma) hivatott meghozni.

(6) A legsúlyosabb fegyelmi döntés, a MÚOSZ tagjai közül történő kizárás esetén panasz nyújtható be a MÚOSZ elnökségéhez, amely a küldöttközgyűlésre bízta annak végső elbírálását.

(7) A másodfokú fellebbezési tanács dönthet úgy, hogy tárgyalás mellőzésével, az iratok alapján hoz határozatot.

(8) A fellebbezési tanács a hozzá került ügyek feldolgozását azok beérkezésétől számított 30 napon belül megkezdi.

(9) Mind az első, mind a másodfokon hozott határozatnak, állásfoglalásnak kötelező eleme annak írásba foglalása, hogy ellene fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem beadható-e, ha igen, milyen határidővel és kinek címezve.

IX. A MÚOSZ-tagok etikai ügyeinek tárgyalása

(1) Az etikai bizottság első- és másodfokú tárgyalásainak a helyszíne a MÚOSZ valamelyik hivatalos helyisége. A technikai részletekről az eljáró tanács dönt.

(2) A MÚOSZ feladata az eljáró tanácsok számára a tárgyalásokhoz szükséges technikát üzemeltetni és a jegyzőkönyvet vezetni. Az eljáró tanácsok elé került ügyek tárgyalása a személyiségi jogok védelme érdekében alapesetben zárt tárgyalás formájában zajlik.

(3) Nyilvános tárgyalás tartását a bepanaszolt fél és a panaszos is írásban kérelmezheti.

(4) A bepanaszolt fél nyilvános tárgyalás tartására vonatkozó kérelmét az eljáró tanács érdemi vizsgálat nélkül köteles elfogadni.

(5) A panaszos fél nyilvános tárgyalás tartására vonatkozó kérelme esetén, amennyiben az ellenérdekű bepanaszolt azt nem kifogásolja, az eljáró tanács mérlegeléssel dönt a nyilvános tárgyalás elrendeléséről.

(6) Nyilvános tárgyalás elrendelése esetén az eljáró tanács elnökének minden esetben fel kell tennie a kérdést a feleknek, hogy bármely félnek van-e kifogása az érintett személy(ek) jelenléte ellen.

(7) Amennyiben a felek egyike sem él kifogással, akkor a látogatók, érdeklődők a teremben maradhatnak. Ez alól kivétel, hogy nem lehet jelen az eljárás folyamán az a személy, akit az eljáró tanács tanúként vagy szakértőként kíván meghallgatni.

(8) Az eljáró tanács határozatban kéri fel az érintett feleket, tanúkat, szakértőket a tárgyaláson történő személyes jelenlétre. Amennyiben a szakértő vagy a tanú meghallgatása valamilyen költségigénnyel jár (utazási költség, szakértői díj stb.), azt az indítványozó fél köteles viselni a költség megelőlegezésével.

(9) Az első tárgyalási napon az első fokon eljáró tanács elnöke köteles feltenni a kérdést a feleknek, hogy bármely félnek van-e kifogása az eljáró tanács bármely tagja ellen.

(10) Amennyiben az eljáró tanács bármely tagja ellen indokolt – az első tárgyalási napig beérkező – (pl. érintettségből eredő összeférhetlenség esetén) kifogás merül fel, akkor az etikai bizottság elnöke és két alelnöke egyhangú döntéssel köteles új tagot kijelölni a kifogásolt személy pótlására. Az új bizottsági tag kijelöléséig a tárgyalás félbeszakad.

(11) Amennyiben a tárgyalás megkezdésekor bármely fél kifogásolja valamelyik eljáró tanácstag jelenlétét, de nem, vagy nem kellő mértékben indokolja kifogását, akkor az eljáró tanács elnöke a helyszínen dönt a panasz elutasításáról, illetve figyelembevételéről.

(12) Amennyiben az etikai bizottsághoz érkezett panasz témájában az eljáró tanács (első- vagy másodfok) úgy dönt, hogy a panasz tárgya, személyei miatt nem csak a MÚOSZ (hanem más, vele szövetséges újságíró-szervezet) érdekkörébe tartozik, és ezért nem kíván az ügyben egyedül döntést hozni, akkor az etikai bizottság a panaszt továbbíthatja a partnerszervezetnek.

(13) Az etikai bizottság tagjai véleményüket és szavazataikat elektronikus úton, e-mailben is küldhetik. Az elektronikus úton küldött vélemények, szavazatok a személyes jelenlét alkalmával kifejtett véleményekkel és szavazással egyenértékűek.

X. Az etikai bizottság határozatai, állásfoglalásai

(1) Amennyiben az etikai bizottsághoz olyan panasz, kérdés érkezik, amely bármely MÚOSZ-taggal kapcsolatos, akkor az etikai bizottság a kérdésben határozatot hoz. A határozat ellen fellebbezési lehetőség van (Lásd: elsőfokú eljáró tanács).

(2) Amennyiben a panasz nem MÚOSZ-taggal kapcsolatos, akkor az etikai bizottság állásfoglalást tesz közzé. Az állásfoglalás ellen felülvizsgálati kérelem adható be a másodfokú fellebbezési tanácshoz, amely érdemi elbírálás után dönt.

(3) Állásfoglalást tesz közzé az etikai bizottság az ún. általános vagy az etikai bizottság saját kezdeményezése alapján született kérdésekben is. Ilyen állásfoglalások lehetnek a stratégiai eljáró tanács által javasolt és az etikai bizottság által elfogadott általános újságíró szakmával kapcsolatos, átfogó szakmai, etikai kérdések.

XI. Etikai eljárás felfüggesztése

Amennyiben az etikai bizottság tudomására jut, hogy a beérkezett panasz tárgyában a panaszos felek bármelyike bírósághoz fordult, az eljáró tanács elnöke a további érdemi etikai eljárást a jogerős bírósági ítélet megszületéséig felfüggeszti. Ha a panaszt a panaszos még a jogerős bírósági ítélet után is fenntartja, kérésére az eljárás folytatható.

XII. Határozatok, állásfoglalások nyilvánossága

(1) Az etikai kódexben szereplő magatartási szabályok megsértésének gyanúja esetén az etikai bizottság a szabályzata szerint lefolytatott eljárással vagy etikai vétséget állapít meg, vagy felment a gyanú alól.

(2) Az etikai bizottság eljáró tanácsa a közérdeklődésre vonatkozó döntését, szakmai véleményét az általános érvényű szabályok alapján nyilvánosságra hozhatja.

(3) Az etikai bizottság, illetve annak eljáró tanácsa alapesetben csak a végleges határozatait hozza nyilvánosságra. Ha az eljáró tanács úgy ítéli meg – különösen, ha gyors döntés és annak gyors nyilvánossága szükséges –, ideiglenes intézkedésként a nem végleges határozat is nyilvánosságra hozható. E nyilvánosságra hozott határozatban kötelező nyomatékosan figyelmeztetni a véglegesség hiányára.

(4) Az etikai bizottság a végleges döntéseit, állásfoglalásait a MÚOSZ honlapján, sajtóközleményben vagy sajtóértekezlet keretében is közzé teheti és indokolhatja.

XIII. Záró rendelkezések

(1) A jelen ügyrendben nem szabályozott ügyrendi kérdésben a MÚOSZ Alapszabálya és a MÚOSZ küldöttközgyűlése által elfogadott, érvényben lévő Szervezeti és Működési Szabályzat az irányadó.

(2) Jelen ügyrend 2026. évi március 18. napjától hatályos.

Bokor Pál

Etikai Bizottság

elnök